Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ANTHONY COLLINS
της 8ης Δεκεμβρίου 2022 [1]

Υπόθεση C-692/20

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
κατά

Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας

«Παράβαση κράτους μέλους – Οδηγία 95/60/ΕΚ – Φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ – Παράλειψη εκτελέσεως αποφάσεως – Άρθρο 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ – Υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού – Άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ – Σοβαρότητα της παραβάσεως – Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας – Πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία – Συνέχεια της διαπραττόμενης παραβάσεως μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία – Συνέπειες για τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού»

I. Εισαγωγή

1. Με την απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (C-503/17, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:831· στο εξής: απόφαση στην υπόθεση C-503/17), το Δικαστήριο έκρινε [2] ότι το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, καθόσον επέτρεψε τη χρήση σημανθέντων καυσίμων [3] για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής, ακόμη και όταν τα εν λόγω καύσιμα δεν υπόκεινται σε απαλλαγή ή μείωση του ειδικού φόρου καταναλώσεως, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της οδηγίας 95/60/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1995, σχετικά με τη φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ και του φωτιστικού πετρελαίου [4].

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

[2] Σκέψη 46 της εν λόγω αποφάσεως.

[3] Ως «σημανθέν καύσιμο» νοείται το καύσιμο στο οποίο τέθηκε, πριν από τη θέση του προϊόντος σε ανάλωση, δείκτης φορολογικής σήμανσης υπό τη μορφή προσθήκης χρώματος.

[4] ΕΕ 1995, L 291, σ. 46. Η οδηγία 95/60 προάγει την ολοκλήρωση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς καθόσον καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό του πετρελαίου ντήζελ που δεν φορολογείται με τον πλήρη συντελεστή. Επιβάλλεται η εφαρμογή συστήματος φορολογικής σήμανσης στα πετρέλαια ντήζελ και στο φωτιστικό πετρέλαιο (πλην των καυσίμων που λειτουργούν με εκτόξευση) είτε αφορολόγητα είτε φορολογημένα, με συντελεστή ειδικού φόρου καταναλώσεως διαφορετικό από τον κανονικό συντελεστή που εφαρμόζεται στα πετρελαιοειδή που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων. Στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία τα σημανθέντα καύσιμα είναι γνωστά και ως «κόκκινο ντήζελ».

2. Στις 21 Δεκεμβρίου 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άσκησε, δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, την υπό κρίση προσφυγή κατά του Ηνωμένου Βασιλείου με αίτημα να διαπιστωθεί η εκ μέρους του παράλειψη εκτελέσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 και να του επιβληθεί χρηματική ποινή από το Δικαστήριο.

3. Η υπό κρίση προσφυγή παρουσιάζει τουλάχιστον τρία νέα στοιχεία. Καταρχάς, είναι η μόνη τέτοιου είδους προσφυγή που ασκείται σε βάρος του Ηνωμένου Βασιλείου ενόσω το τελευταίο διατηρούσε την ιδιότητα του μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερον, η σχετική διαδικασία κινήθηκε κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στη Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: Συμφωνία αποχωρήσεως)[5]. Τρίτον, κατά τη λήξη της εν λόγω μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεούτο να εκτελέσει την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία[6]. Επομένως, αποφαινόμενο επί της υπό κρίση προσφυγής, το Δικαστήριο καλείται να κρίνει αν το τελευταίο από τα ως άνω τρία στοιχεία α) περιορίζει τη σοβαρότητα της παραβάσεως ή/και β) συνεπάγεται ότι ο υπολογισμός του κατ' αποκοπήν ποσού πρέπει να βασιστεί στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) της Βόρειας Ιρλανδίας, κατ' αντιδιαστολή προς το ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου.

II. Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

4. Με έγγραφο της 22ας Οκτωβρίου 2018, η Επιτροπή ζήτησε από το Ηνωμένο Βασίλειο να διευκρινίσει, εντός προθεσμίας δύο μηνών, τα μέτρα που σκόπευε να λάβει προς εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17, η οποία είχε εκδοθεί στις 17 Οκτωβρίου 2018. Το Ηνωμένο Βασίλειο απάντησε με έγγραφο της 19ης Δεκεμβρίου 2018. Εξέθεσε τις πρακτικές δυσχέρειες που αντιμετώπιζε σχετικά με την εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως[7]. Γνωστοποίησε την πρόθεσή του να απαγορεύσει τη χρήση σημανθέντων καυσίμων για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής μέσω της θεσπίσεως πρωτογενούς ρυθμίσεως το 2019 και της θεσπίσεως, κατόπιν, της αναγκαίας παραγώγου ρυθμίσεως από το Κοινοβούλιο το 2020.

5. Καθώς δεν έλαβε περαιτέρω πληροφορίες, η Επιτροπή απηύθυνε προειδοποιητική επιστολή προς το Ηνωμένο Βασίλειο στις 15 Μαΐου 2020, στην οποία ανέφερε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε ακόμη λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17. Με την εν λόγω επιστολή, η Επιτροπή έταξε προθεσμία τεσσάρων μηνών από την παραλαβή της επιστολής για την υποβολή παρατηρήσεων, μετά την παρέλευση της οποίας θα μπορούσε να παραπέμψει το θέμα στο Δικαστήριο βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

6. Κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής συνδιασκέψεως που έλαβε χώρα στις 12 Αυγούστου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο εξήγησε στις υπηρεσίες της Επιτροπής ότι, μολονότι βρισκόταν σε εξέλιξη περαιτέρω διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τη χρήση σημανθέντων καυσίμων, εντούτοις είχε ήδη θεσπισθεί η σχετική πρωτογενής ρύθμιση και ότι επρόκειτο να θεσπισθεί και η αναγκαία παράγωγη ρύθμιση.

7. Το Ηνωμένο Βασίλειο απάντησε στην προειδοποιητική επιστολή στις 11 Σεπτεμβρίου 2020. Εξήγησε ότι, λόγω της διενέργειας εθνικών εκλογών τον Δεκέμβριο του 2019, δεν είχε καταρτιστεί, κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, νομοσχέδιο περί δημοσίων οικονομικών. Από

5 ΕΕ 2020, L 29, σ. 7.

6 Βλ. πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία καθώς και σημεία 56 έως 57 των παρουσών προτάσεων.

7 Βλ. σημείο 13 των παρουσών προτάσεων.

τις απαντήσεις στην προαναφερθείσα διαβούλευση προέκυψαν επίσης αρκετές προκλήσεις πρακτικής φύσεως όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνταν ενόψει εκτελέσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17. Το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφερε ότι η συμπληρωματική δημόσια διαβούλευση επρόκειτο να ολοκληρωθεί την 1η Οκτωβρίου 2020 και ότι, εν συνεχεία, θα ελάμβανε απόφαση σχετικά με το χρονικό σημείο καταργήσεως του δικαιώματος χρήσης σημανθέντων καυσίμων για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής.

III. Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

8. Καθώς δεν έλαβε καμία μεταγενέστερη ανακοίνωση εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή στις 21 Δεκεμβρίου 2020[8]. Ζητεί από το Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, καθόσον δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα συμμορφώσεως προς την απόφαση στην υπόθεση C-503/17, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 127 και 131 της Συμφωνίας αποχωρήσεως·

– να υποχρεώσει το Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 127 και 131 της Συμφωνίας αποχωρήσεως, να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 35 873,20 ευρώ, πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμό των ημερών που θα έχουν μεσολαβήσει μεταξύ της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 και της ημερομηνίας συμμορφώσεως του Ηνωμένου Βασιλείου προς αυτήν ή της ημερομηνίας εκδόσεως αποφάσεως στην υπό κρίση υπόθεση, αναλόγως του ποιο εκ των δύο γεγονότων θα επέλθει νωρίτερα, με ελάχιστο κατ' αποκοπήν ποσόν ύψους 8 901 000 ευρώ·

– να καταδικάσει το Ηνωμένο Βασίλειο στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας.

9. Εν συνεχεία, το Ηνωμένο Βασίλειο πληροφόρησε την Επιτροπή ότι, με παράγωγη ρύθμιση η οποία θεσπίσθηκε στις 28 Ιουνίου 2021, τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του Finance Act 2020 (νόμου του 2020 περί δημοσίων οικονομικών)[9] και απαγορεύθηκε η χρήση σημανθέντων καυσίμων για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία από 1ης Οκτωβρίου 2021[10]. Με έγγραφο της 11ης Φεβρουαρίου 2022 προς το Δικαστήριο, η Επιτροπή δήλωσε ότι, εκ του λόγου αυτού, παραιτείται από το αίτημά της περί επιβολής ημερήσιας χρηματικής ποινής. Εντούτοις, ενέμεινε στο αίτημα περί επιβολής κατ' αποκοπήν ποσού λόγω μη συμμορφώσεως μεταξύ της 17ης Οκτωβρίου 2018, ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17, και της 30ής Σεπτεμβρίου 2021, ημερομηνίας κατά την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο συμμορφώθηκε με την ως άνω απόφαση.

10. Στις 28 Σεπτεμβρίου 2022 διεξήχθη επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά την οποία η Επιτροπή και το Ηνωμένο Βασίλειο ανέπτυξαν προφορικές παρατηρήσεις και απάντησαν στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου.

[8] Βλ. άρθρα 86 και 89 της Συμφωνίας αποχωρήσεως σχετικά με τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου επί εκκρεμών υποθέσεων, καθώς και τη δεσμευτική ισχύ και την εκτελεστότητα των αποφάσεων και διατάξεών του ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού.

[9] Βλ. άρθρο 89 και παράρτημα 11 του Finance Act 2020 (νόμου του 2020 περί δημοσίων οικονομικών).

[10] The Finance Act 2020, schedule 11 (Appointed Day) (Northern Ireland) Regulations 2021 [κανονιστική πράξη του 2021, σχετικά με το παράρτημα 11 του νόμου του 2020 περί δημοσίων οικονομικών (έναρξη ισχύος) (Βόρεια Ιρλανδία)]. Βλ., επίσης, κατευθυντήριες γραμμές του Ηνωμένου Βασιλείου με τίτλο *Fuel used in private pleasure craft and for private pleasure flying*, Excise Notice 554 (Καύσιμα που χρησιμοποιούνται σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής και ιδιωτικές πτήσεις αναψυχής, ανακοίνωση αριθ. 554), σημείο 2.

IV. Ανάλυση

Α. Παρέσχε η Επιτροπή στο Ηνωμένο Βασίλειο επαρκή προθεσμία συμμορφώσεως προς την απόφαση στην υπόθεση C-503/17;

1. Επιχειρηματολογία των διαδίκων

11. Με την προειδοποιητική επιστολή της 14ης Μαΐου 2020, η Επιτροπή ζήτησε από το Ηνωμένο Βασίλειο να υποβάλει παρατηρήσεις εντός τεσσάρων μηνών από την παραλαβή της επιστολής, ήτοι στις 15 Σεπτεμβρίου 2020 (στο εξής: ημερομηνία αξιολογήσεως). Η Επιτροπή εκτιμά ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι δικαιολογημένη διότι το Ηνωμένο Βασίλειο, καθόσον δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 μέχρι την ημερομηνία αξιολογήσεως, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Κατά την Επιτροπή, τα κράτη μέλη δεν δύνανται να επικαλούνται πρακτικές δυσχέρειες προκειμένου να δικαιολογήσουν τη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου. Εν πάση περιπτώσει, οι δυσχέρειες που επικαλέστηκε το Ηνωμένο Βασίλειο δεν δικαιολογούν την εκ μέρους του καθυστέρηση διασφαλίσεως της συμμόρφωσης.

12. Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι τόσο η προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής όσο και η κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 260 ΣΛΕΕ ήταν πρόωρες. Απόρροια της νομολογιακής απαιτήσεως σύμφωνα με την οποία κράτος μέλος υποχρεούται να συμμορφώνεται με απόφαση του Δικαστηρίου το συντομότερο δυνατόν είναι ότι, όταν η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον το κράτος μέλος διέθετε επαρκή χρόνο συμμορφώσεως, λαμβάνει δεόντως υπόψη τυχόν πρακτικά εμπόδια για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος.

13. Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι η Επιτροπή συγχέει τις δυσχέρειες νομικής ή πολιτικής φύσεως με ορισμένες συγκεκριμένες πρακτικές δυσχέρειες τις οποίες εκείνο κλήθηκε να αντιμετωπίσει. Μεταξύ αυτών, το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφερε το μήκος της ακτογραμμής του, τον μεγάλο αριθμό λιμένων και λιμενίσκων διαφόρων μεγεθών, τη βιωσιμότητα των μικρότερων λιμένων στην περίπτωση που θα καλούνταν να προμηθεύουν με μη σημανθέντα καύσιμα τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής και με σημανθέντα καύσιμα τα εμπορικά σκάφη, καθώς και τη δυσχέρεια λήψεως πολεοδομικής αδείας για την εγκατάσταση δεύτερης δεξαμενής στα ευαίσθητα οικεία θαλάσσια περιβάλλοντα. Περαιτέρω, ανέκυψαν ζητήματα σχετικά με την αλλοίωση του καυσίμου όταν αυτό αποθηκεύεται για μεγάλο χρονικό διάστημα εξαιτίας της διαθέσεώς του στην αγορά σε μικρές ποσότητες. Η έλλειψη διαθεσιμότητας μη σημανθέντων καυσίμων θα μπορούσε να οδηγήσει τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής να αποθηκεύουν τέτοια καύσιμα στα πλοία τους ή να αγοράζουν σημανθέντα καύσιμα χωρίς να καταβάλλουν τα αρμόζοντα τέλη[11]. Τα σκάφη που δεν διαθέτουν δύο δεξαμενές ώστε να δύνανται να αποθηκεύσουν χωριστά τα καύσιμα κίνησης, αφενός, και μαγειρικής και θέρμανσης, αφετέρου, καθώς και τα σκάφη που προορίζονται για εμπορική χρήση κατά τη διάρκεια ενός μέρους του έτους και για ψυχαγωγική χρήση για το υπόλοιπο του έτους θα αντιμετώπιζαν δυσκολίες.

14. Η Επιτροπή όφειλε, τουλάχιστον, να έχει εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι οι ως άνω πρακτικές δυσχέρειες δεν δικαιολογούσαν την παροχή στο Ηνωμένο Βασίλειο συμπληρωματικής προθεσμίας για την εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17.

[11] Στο σημείο 38 των παρουσών προτάσεων αναγράφονται τα μέτρα που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο το 2008.

15. Το Ηνωμένο Βασίλειο παρατηρεί επίσης ότι, κατά τους επτά μήνες που προηγήθηκαν της ημερομηνίας αξιολογήσεως, η πανδημία COVID-19, η οποία επηρέασε το Ηνωμένο Βασίλειο περισσότερο από σχεδόν κάθε άλλη χώρα στην Ευρώπη, δημιούργησε πρόσθετες δυσκολίες όσον αφορά τη διασφάλιση της συμμόρφωσης.

16. Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως υποστηρίζει ότι, εφόσον η παράλειψη λήψεως κατάλληλων μέτρων μέχρι την ημερομηνία αξιολογήσεως που αναγράφεται στην προειδοποιητική επιστολή συνεπάγεται αυτομάτως παράβαση του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, τούτο παρέχει στην Επιτροπή υπέρμετρη εξουσία καθορισμού της ημερομηνίας κατά την οποία πρέπει να διασφαλίζεται η εν λόγω συμμόρφωση. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει κατά το παρελθόν χορηγήσει συναφώς διαφορετικές προθεσμίες στα διάφορα κράτη μέλη. Το Ηνωμένο Βασίλειο αναφέρεται σε πλείονες περιπτώσεις στις οποίες η προθεσμία συμμορφώσεως που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι στην υπό κρίση υπόθεση και στις οποίες το πρόσθετο διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της αποστολής της προειδοποιητικής επιστολής και της κινήσεως της διαδικασίας του άρθρου 260 ΣΛΕΕ ήταν αξιοσημείωτο. Όπως υποστηρίζει το Ηνωμένο Βασίλειο, η κατά τα ανωτέρω διαφοροποίηση της εφαρμοζόμενης προσεγγίσεως συνιστά απαράδεκτη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

2. Νομική εκτίμηση

17. Το άρθρο 260 ΣΛΕΕ δεν αποσαφηνίζει εντός ποιου χρονικού διαστήματος πρέπει να χωρήσει η εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση κράτους μέλους. Το συμφέρον προς άμεση και ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης επιτάσσει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η εκτέλεση αυτή να αρχίσει αμέσως και να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν[12]. Είναι αναμφισβήτητο ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν τον ευλόγως αναγκαίο χρόνο για να ολοκληρώσουν την εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου[13]. Οι μετέχοντες στη διαδικασία δεν αμφισβητούν ότι η 15η Σεπτεμβρίου 2020 είναι η κρίσιμη ημερομηνία για την εκτίμηση περί υπάρξεως παραβάσεως βάσει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ[14]. Όπως προκύπτει, η Επιτροπή έταξε στο Ηνωμένο Βασίλειο προθεσμία τεσσάρων μηνών για να απαντήσει στην προειδοποιητική επιστολή και 23 μηνών για να εκτελέσει την απόφαση στην υπόθεση C-503/17. Η υπό κρίση προσφυγή ασκήθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 2020, ήτοι τρεις μήνες μετά την ημερομηνία αξιολογήσεως.

18. Κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία λόγω παραβάσεως στηρίζεται στην αντικειμενική διαπίστωση ότι κράτος μέλος δεν τήρησε τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλείται διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξης για να δικαιολογήσει τη μη τήρηση των ως άνω υποχρεώσεων[15]. Περαιτέρω, η νομολογία του Δικαστηρίου δεν παρέχει έρεισμα για την προβαλλόμενη από το Ηνωμένο Βασίλειο διάκριση μεταξύ, αφενός, νομικών και πολιτικών

[12] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-328/16, EU:C:2018:98, σκέψη 100 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[13] Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischo στην υπόθεση Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-278/01, EU:C:2003:342, σημεία 31 και 32), καθώς και απόφαση της 25ης Νοεμβρίου 2003, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-278/01, EU:C:2003:635, σκέψεις 30 και 31).

[14] Βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις της 25ης Ιουνίου 2013, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (C-241/11, EU:C:2013:423, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien) (C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 84 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[15] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2015, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-167/14, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:684, σκέψη 35 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

δυσχερειών, οι οποίες αναγνωρίζει ότι δεν μπορούν να θεμελιώσουν αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου, και, αφετέρου, πρακτικών δυσχερειών ή εμποδίων, οι οποίες θεωρεί ότι μπορούν να λειτουργήσουν ως θεμελιωτικός λόγος κατά τα ανωτέρω.

19. Το Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα κράτους μέλους ότι η αδυναμία του να συμμορφωθεί με απόφαση του Δικαστηρίου σχετικά με την επεξεργασία αστικών λυμάτων οφειλόταν σε *ανωτέρα βία* και χρηματοδοτικές δυσχέρειες που αφορούσαν το σχετικό κατασκευαστικό έργο [16]. Το Δικαστήριο απέρριψε επίσης τα επιχειρήματα ότι η μη συμμόρφωση μπορούσε να δικαιολογηθεί από τον βαθμό περιπλοκότητας και το ύψος του κόστους καταρτίσεως και εφαρμογής προγράμματος για την παύση της λειτουργίας χώρων ανεξέλεγκτης διαθέσεως αποβλήτων [17]. Στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, δεν έγιναν δεκτές ως θεμιτοί λόγοι δικαιολογούντες τη μη συμμόρφωση με απόφαση του Δικαστηρίου ούτε η δυσκολία προσδιορισμού των δικαιούχων παρανόμων ενισχύσεων [18] ούτε οι δυσχέρειες ποσοτικοποιήσεως των προς ανάκτηση ποσών [19]. Ομοίως, το Δικαστήριο δεν δέχθηκε το επιχείρημα ότι οι βίαιες εκδηλώσεις θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν καθυστέρηση στην εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει μεταφέρει επιτυχώς στο εσωτερικό του δίκαιο οδηγία της Ένωσης [20].

20. Λαμβανομένης υπόψη της ως άνω νομολογίας, οι δυσχέρειες που επικαλείται το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να εξομοιωθούν με κατάσταση επικρατούσα στην εσωτερική έννομη τάξη του εν λόγω κράτους η οποία δεν δικαιολογεί τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης.

21. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε πράγματι την πρόθεση να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση διά της νομοθετικής οδού, κάτι το οποίο δεν είναι ούτε περίπλοκο ούτε και προβληματικό. Στην πραγματικότητα, οι πρακτικές δυσχέρειες που επικαλείται το Ηνωμένο Βασίλειο, και τις οποίες είχε επικαλεστεί επίσης στην υπόθεση C-503/17, αφορούν κυρίως τις δαπάνες στις οποίες ενδεχομένως θα υποβάλλονταν οι προμηθευτές καυσίμων στους λιμένες και λιμενίσκους προκειμένου να συμμορφωθούν με την εθνική ρύθμιση περί ορθής μεταφοράς της οδηγίας 95/60 στην εσωτερική έννομη τάξη. Στο πλαίσιο αυτό, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν εξηγεί με ποιον τρόπο η καθυστέρηση εκτελέσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 δεν ανέβαλε απλώς, αλλά πόσο μάλλον μείωσε, τις ως άνω δαπάνες.

22. Η πανδημία COVID-19 είναι η έτερη πρακτική δυσχέρεια την οποία επικαλείται συναφώς το Ηνωμένο Βασίλειο. Ωστόσο, η αλληλογραφία μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Επιτροπής κατά τον κρίσιμο χρόνο δεν περιέχει μνεία της πανδημίας COVID-19. Ελλείψει διευκρινίσεων ως προς τον τρόπο με τον οποίο η πανδημία COVID-19 καθυστέρησε την εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17, δυσχερώς μπορεί να γίνει δεκτή η σχετική επίκληση ως θεμιτή δικαιολόγηση της εν λόγω καθυστερήσεως.

23. Εν προκειμένω, σημασία έχει επίσης, σε κάποιο βαθμό, το γεγονός ότι το ζήτημα της μη συμμορφώσεως του Ηνωμένου Βασιλείου προς την οδηγία 95/60 αποτέλεσε, ποικιλοτρόπως, αντικείμενο συζητήσεων με την Επιτροπή από της λήξεως της ισχύος της παρεκκλίσεως από την

[16] Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2016, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (C-557/14, EU:C:2016:471, σκέψεις 33 και 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[17] Απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-378/13, EU:C:2014:2405, σκέψεις 24 και 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[18] Απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 2011, Επιτροπή κατά Ιταλίας (C-496/09, EU:C:2011:740, σκέψη 87 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[19] Απόφαση της 7ης Ιουλίου 2009, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-369/07, EU:C:2009:428, σκέψη 45 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[20] Απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2008, Επιτροπή κατά Γαλλίας (C-121/07, EU:C:2008:695, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

οδηγία 95/60 το 2006[21]. Εξάλλου, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, η Ιρλανδία συμμορφώθηκε προς την απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας[22], η οποία αφορούσε παρόμοια περίπτωση μη συμμορφώσεως προς την οδηγία 95/60, θεσπίζοντας ρύθμιση η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2020.

24. Επομένως, είμαι της γνώμης ότι από τις περιστάσεις που επικαλείται το Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπορεί, από νομικής ή πραγματικής απόψεως, να συναχθεί ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν ήταν σε θέση να εκτελέσει την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 κατά την ημερομηνία αξιολογήσεως.

25. Το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η Επιτροπή δεν εξήγησε, κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο της παρούσας διαδικασίας, τους λόγους για τους οποίους θεώρησε ότι οι περιστάσεις που επικαλέστηκε το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αποτελούσαν θεμιτούς λόγους για τη μη εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 είναι κάπως υποκριτικό. Καταρχάς, με το από 19 Δεκεμβρίου 2018 έγγραφό του, το Ηνωμένο Βασίλειο αναφέρθηκε αναλυτικά σε διάφορα εμπόδια που αντιμετώπισε όσον αφορά την εκτέλεση της ως άνω αποφάσεως και γνωστοποίησε την πρόθεσή του να επιφέρει νομοθετικές τροποποιήσεις κατά τα κοινοβουλευτικά έτη 2019 ή 2020. Επομένως, το προτεινόμενο από το ίδιο το Ηνωμένο Βασίλειο χρονοδιάγραμμα αναγνώριζε την ύπαρξη αυτών των πρακτικών δυσχερειών, τις οποίες και έλαβε υπόψη. Ελλείψει μεταγενέστερης ανακοινώσεως, η Επιτροπή απηύθυνε στο Ηνωμένο Βασίλειο, τον Μάιο του 2020, προειδοποιητική επιστολή, τάσσοντας προθεσμία τεσσάρων μηνών για την υποβολή απαντήσεως. Στην απάντησή του, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμπεριέλαβε αναφορά σε ενδεχόμενο προβληματισμό του ως προς την επίπτωση των πρακτικών δυσχερειών στο προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα συμμορφώσεως. Δεύτερον, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επικαλεστεί τις ίδιες πρακτικές δυσχέρειες για να εξηγήσει τη μη συμμόρφωσή του με την οδηγία 95/60 στη διαδικασία που οδήγησε στην απόφαση στην υπόθεση C-503/17[23]. Τέλος, στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η Επιτροπή προτείνει τις ποινές ή/και τα κατ' αποκοπήν ποσά που κρίνει κατάλληλα, αφήνοντας την επιβολή τους στην κρίση του Δικαστηρίου. Σε αμφότερους τους διαδίκους δίδεται η ευκαιρία να προβάλουν εκτενώς όλα τα κρίσιμα ζητήματα ενώπιον του Δικαστηρίου. Επομένως, ο ισχυρισμός του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η Επιτροπή παρέβη υποχρέωση που υπέχει είναι αβάσιμος.

26. Ομοίως, δεν με πείθει ούτε το επιχείρημα που προβλήθηκε με το υπόμνημα ανταπαντήσεως και αφορά το ότι η Επιτροπή ενήργησε παρανόμως καθόσον υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες χορήγησε στα κράτη μέλη μεγαλύτερη προθεσμία για την εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου. Στις αγωγές λόγω παραβάσεως, δύσκολα χωρά καθορισμός ενιαίων προθεσμιών. Κάθε περίπτωση είναι ιδιαίτερη βάσει των οικείων πραγματικών περιστατικών, ενδεχομένως δε να πρέπει να ληφθεί υπόψη πληθώρα περιστάσεων προκειμένου να καταστεί δυνατός ο προσδιορισμός του χρόνου και της μορφής των ενδεδειγμένων μέτρων καταναγκασμού. Επομένως, εναπόκειται στην Επιτροπή να εκτιμήσει τη σκοπιμότητα και τον χρόνο επιβολής

[21] Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης, *Evaluation study on the application of the provisions of the Council Directive 95/60/EC of 27 November 1995 on fiscal marking of gas oil and kerosene: final report* (μελέτη αξιολογήσεως σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας 95/60/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1995, σχετικά με τη φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ και του φωτιστικού πετρελαίου: τελική έκθεση), *τόμος I – κυρίως κείμενο*, Υπηρεσία Εκδόσεων, 2018 (https://data.europa.eu/doi/10.2778/25969) (στο εξής: μελέτη αξιολογήσεως του 2018), σ. 61.

[22] Απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2018 (C-504/17, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:832).

[23] Βλ. σκέψη 39 της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17.

μέτρων κατά κράτους μέλους λόγω παραβάσεως [24]. Η άσκηση της εν λόγω ευχέρειας υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο στο πλαίσιο προσφυγής που ασκείται δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ. Ωστόσο, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει επιχείρημα συνιστάμενο στην υπόμνηση ορισμένων περιπτώσεων στις οποίες σε άλλα κράτη μέλη χορηγήθηκε, υπό διαφορετικές περιστάσεις, μεγαλύτερη προθεσμία συμμορφώσεως προς απόφαση του Δικαστηρίου.

27. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αμφισβητεί ότι, μετά την παρέλευση της ημερομηνίας αξιολογήσεως, οι χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής εξακολουθούσαν να μπορούν να χρησιμοποιούν σημανθέντα καύσιμα για τον ανεφοδιασμό των σκαφών τους. Επομένως, κατά την εν λόγω ημερομηνία δεν είχε συμμορφωθεί με την απόφαση στην υπόθεση C-503/17, παραβαίνοντας έτσι τις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

28. Κατόπιν των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ότι ουδεμία παρανομία έλαβε χώρα κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο της παρούσας διαδικασίας όσον αφορά τα ζητήματα τα οποία προέβαλε το Ηνωμένο Βασίλειο με τα υπομνήματα και τις προφορικές παρατηρήσεις του.

Β. Επί του κατ' αποκοπήν ποσού

1. Εισαγωγή

29. Η Επιτροπή προτείνει στο Δικαστήριο να καταδικάσει το Ηνωμένο Βασίλειο στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού ύψους 35 873,20 ευρώ ημερησίως, πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμό των ημερών που μεσολάβησαν μεταξύ της ημερομηνίας εκδόσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 (17 Οκτωβρίου 2018) και της ημερομηνίας κατά την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο συμμορφώθηκε προς αυτήν (30 Σεπτεμβρίου 2021), ήτοι συνολικού ποσού 38 743 056 ευρώ.

30. Για τον καθορισμό του ημερήσιου κατ' αποκοπήν ποσού, η Επιτροπή ακολούθησε τη μέθοδο που προβλέπει η ανακοίνωσή της του 2005 [25], όπως επικαιροποιήθηκε το 2019 και το 2020 [26]. Ο εν λόγω υπολογισμός αποσκοπεί στον καθορισμό κατ' αποκοπήν ποσού το οποίο θα είναι ικανό να λειτουργήσει ως αποτρεπτικός παράγοντας, τηρουμένων των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως [27]. Το ημερήσιο κατ' αποκοπήν ποσό το οποίο προτείνει η Επιτροπή βασίζεται στο ενιαίο βασικό κατ' αποκοπήν ποσό των 1 052 ευρώ [28], επί του οποίου εφαρμόζεται πολλαπλασιαστικός συντελεστής σοβαρότητας τιμής 10 στα 20 [29]. Το γινόμενο αυτό πολλαπλασιάζεται εν

[24] Βλ., συναφώς, απόφαση της 8ης Μαρτίου 2022, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Καταπολέμηση της απάτης που συνίσταται στη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική) (C-213/19, EU:C:2022:167, σκέψη 203 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[25] Ανακοίνωση της Επιτροπής – Εφαρμογή του άρθρου 228 της Συνθήκης ΕΚ [SEC(2005) 1658] (ΕΕ 2007, C 126, σ. 15) (στο εξής: ανακοίνωση του 2005), το πεδίο εφαρμογής της οποίας διευρύνθηκε μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας ώστε να καλύψει και τις διαδικασίες που διέπονται από το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ [βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής – Εφαρμογή του άρθρου 260, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2011, C 12, σ. 1), σημείο 4 και τμήμα V].

[26] Ανακοίνωση της Επιτροπής – Τροποποίηση της μεθόδου υπολογισμού για τα κατ' αποκοπήν ποσά και τις ημερήσιες χρηματικές ποινές που προτείνει η Επιτροπή στις διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2019, C 70, σ. 1) (στο εξής: ανακοίνωση του 2019) και ανακοίνωση της Επιτροπής – Επικαιροποίηση των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κατ' αποκοπή ποσού και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διαδικασίες επί παραβάσει [C(2020) 6043] (ΕΕ 2020, C 301, σ. 1) (στο εξής: ανακοίνωση του 2020).

[27] Βάσει της μεθοδολογίας αυτής, το ανώτατο κατ' αποκοπήν ποσό για το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά την επίμαχη παράβαση ανέρχεται σε 77,5 εκατομμύρια ευρώ ((1 052 × 20 × 3,41) × 1 080).

[28] Ανακοίνωση του 2020, τμήμα III, πρώτο εδάφιο, σημείο (2).

[29] Ανακοίνωση του 2005, σημείο 16.6.

συνεχεία επί ποσό το οποίο απηχεί την ικανότητα πληρωμής του οικείου κράτους μέλους, το οποίο καλείται ως ειδικός συντελεστής «n» και, στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου, ανέρχεται σε 3,41 [30].

31. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν αμφισβητεί ότι, κατά πάγια νομολογία, μπορεί, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, να επιβληθεί η καταβολή κατ' αποκοπήν ποσού [31]. Εκτιμά, εντούτοις, ότι, λαμβανομένων υπόψη των πρακτικών δυσχερειών που αντιμετώπισε κατά την εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17, της πολύ περιορισμένης επιπτώσεως της μη συμμορφώσεως καθώς και της αποχωρήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το εν λόγω κατ' αποκοπήν ποσό δεν θα πρέπει να υπερβεί τα 250 000 ευρώ.

32. Το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ απονέμει στο Δικαστήριο ευρεία εξουσία εκτιμήσεως κατά την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσών. Κατά πάγια νομολογία, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού πρέπει να αποτελεί συνάρτηση του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων που συνδέονται τόσο με τα χαρακτηριστικά της παραβάσεως όσο και με τη συμπεριφορά του κράτους μέλους. Προϋποθέτει την εκτίμηση τόσο της σοβαρότητας της παραβάσεως, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών επί των ιδιωτικών και δημόσιων συμφερόντων, όσο και του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο η παράβαση αυτή εξακολούθησε να υφίσταται από την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως έως την ημερομηνία κατά την οποία επέρχεται η συμμόρφωση [32].

2. Επί της σοβαρότητας της παραβάσεως

α) Επιχειρηματολογία των διαδίκων

33. Η Επιτροπή επικαλείται τρία στοιχεία για να δικαιολογήσει τον εκ μέρους της προτεινόμενο συντελεστή σοβαρότητας τιμής 10 στην κλίμακα από το 1 έως το 20 που προβλέπει η ανακοίνωση του 2005. Καταρχάς, επισημαίνει τη σαφήνεια της εν λόγω υποχρεώσεως, η οποία υπογραμμίζεται επίσης στην απόφαση στην υπόθεση C-503/17 [33]. Δεν υπάρχει κανένα περιθώριο αμφιβολίας ως προς τη φύση των εκτελεστικών μέτρων που όφειλε να λάβει το Ηνωμένο Βασίλειο προκειμένου να συμμορφωθεί προς την εν λόγω απόφαση.

34. Δεύτερον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η οδηγία 95/60 συμπληρώνει την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας [34], με στόχο την προώθηση της ολοκλήρωσης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, καθιστώντας δυνατό τον ταχύ και ευχερή προσδιορισμό του πετρελαίου ντήζελ που δεν φορολογείται με τον πλήρη συντελεστή. Η πρώτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 95/60 διευκρινίζει επίσης ότι οι στόχοι της δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν από το κάθε κράτος μέλος χωριστά. Η Επιτροπή θεωρεί, κατά συνέπεια, ότι η παράβαση είναι, καταρχήν, σοβαρή.

35. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, το 2011, η επιτροπή ειδικών φόρων καταναλώσεως έκρινε ότι το γεγονός ότι κράτη μέλη δεν επέβαλαν τη χρήση μη σημανθέντος πετρελαίου εσωτερικής καύσης ως προωθητικού υπονομεύει συνολικά το σύστημα κοινής φορολογικής σημάνσεως. Η Επιτροπή

30 Ανακοίνωση του 2020, τμήμα ΙΙΙ, πρώτο εδάφιο, σημείο (3).

31 Απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, Επιτροπή κατά Γαλλίας (C-304/02, EU:C:2005:444, σκέψη 83).

32 Βλ., συναφώς, απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-378/13, EU:C:2014:2405, σκέψεις 72, 73 και 76).

33 Σκέψη 44 της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17.

34 ΕΕ 2003, L 283, σ. 51.

υποστηρίζει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο κατέστησε δυσχερή για τις αρχές των άλλων κρατών μελών τον έλεγχο πλοίων προκειμένου να διαπιστωθεί αν συγκεκριμένο σκάφος μετέφερε καύσιμα που φορολογούνταν νομίμως με τον πλήρη συντελεστή των ειδικών φόρων καταναλώσεως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Υπολογίζεται ότι το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν εξάλειψε το δικαίωμα χρήσεως του σημανθέντος καυσίμου ως προωθητικού ενδέχεται να έχει επηρεάσει μεγάλο αριθμό χρηστών ιδιωτικών σκαφών αναψυχής, μολονότι ο αριθμός αυτός δεν έχει προσδιοριστεί επακριβώς. Η Επιτροπή αναφέρεται επίσης σε περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές κράτους μέλους επέβαλαν πρόστιμα σε χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής που ταξίδευαν από το Ηνωμένο Βασίλειο λόγω του ότι είχαν ανεφοδιαστεί με σημανθέντα καύσιμα.

36. Τρίτον, η Επιτροπή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι είναι η πρώτη φορά που ασκεί προσφυγή κατά του Ηνωμένου Βασιλείου λόγω παραβάσεως απορρέουσας από τη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου.

37. Το Ηνωμένο Βασίλειο υπογραμμίζει ότι ο σκοπός της οδηγίας 95/60 είναι παρεπόμενος του απώτερου στόχου της οδηγίας 2003/96, ο οποίος συνίσταται στο να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη επιβάλλουν τα κατώτατα επίπεδα φορολογίας στα ενεργειακά προϊόντα. Υπό το πρίσμα αυτό, η επίπτωση ενδεχόμενης παραβάσεως περιορίστηκε με νομοθετικά μέτρα τα οποία έλαβε το 2008 και το 2012.

38. Το 2008 έθεσε σε εφαρμογή καθεστώς στο πλαίσιο του οποίου τα σημανθέντα με κόκκινο χρώμα καύσιμα μειωμένου συντελεστή κατέστησαν διαθέσιμα προς χρήση σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις. Οι χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής όφειλαν να καταβάλουν, με κανονικό συντελεστή, τον ειδικό φόρο καταναλώσεως επί των καυσίμων που αγόραζαν για τον ανεφοδιασμό των σκαφών τους και να δηλώσουν ότι θα τα χρησιμοποιούσαν για τον σκοπό αυτό. Κατά την αγορά των εν λόγω καυσίμων εκδιδόταν σχετικό παραστατικό και ο εγγεγραμμένος προμηθευτής καυσίμων κατέβαλε τον φόρο στις φορολογικές αρχές. Συνεπώς, οι αγοραστές σημανθέντων καυσίμων για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής βαρύνονταν με το σύνολο του ποσού του ειδικού φόρου καταναλώσεως, όπως απαιτείται στο πλαίσιο του απώτερου σκοπού των προπαρατεθεισών οδηγιών. Οι φορολογικές αρχές μπορούσαν να εξακριβώσουν ότι καταβλήθηκε το ορθό ποσό του φόρου ζητώντας από τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής να τους επιδείξουν τα σχετικά παραστατικά και, κατά περίπτωση, ζητώντας επιβεβαίωση της πωλήσεως από τον εγγεγραμμένο πωλητή καυσίμων [35]. Το 2012 εισήγαγε περαιτέρω απαίτηση σύμφωνα με την οποία οι αγοραστές σημανθέντων καυσίμων πρέπει να αποδέχονται το ενδεχόμενο λήψεως μέτρων από άλλα κράτη μέλη σε περίπτωση που τα τελευταία διαπιστώσουν ότι χρησιμοποιήθηκαν σημανθέντα καύσιμα για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικού σκάφους αναψυχής [36].

39. Το Ηνωμένο Βασίλειο επισημαίνει επιπλέον ότι, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η οδηγία 95/60 εφαρμόζεται πλέον μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία. Υπάρχουν περίπου 1 500 ιδιωτικά σκάφη αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία, τα οποία χρησιμοποιούν ελάχιστο ποσοστό των σημανθέντων καυσίμων που καταναλώνονται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Επομένως, από την ως άνω ημερομηνία περιορίστηκαν έτι περαιτέρω οι ήδη περιορισμένες επιπτώσεις της μη συμμορφώσεως.

[35] Άρθρα 14Ε και 14F του Hydrocarbon Oil Duties Act 1979 (νόμου του 1979 σχετικά με τον ειδικό φόρο καταναλώσεως για τα ορυκτέλαια υδρογονανθράκων) και Hydorcarbon Oil and Bioblend (Private Pleasure-flying and Private Pleasure Craft) (Payment of Rebate etc.) Regulations 2008 [κανονιστική πράξη του 2008 σχετικά με τα ορυκτέλαια υδρογονανθράκων και τα μείγματα βιοκαυσίμων (ιδιωτικές πτήσεις αναψυχής και ιδιωτικά σκάφη αναψυχής) (εφαρμογή μειωμένου συντελεστή κ.λπ.)], SI 2008/2599.

[36] Άρθρο 14Ε, παράγραφος 7Α, του Hydrocarbon Oil Duties Act 1979 (νόμου του 1979 σχετικά με τον ειδικό φόρο καταναλώσεως για τα ορυκτέλαια υδρογονανθράκων).

40. Το Ηνωμένο Βασίλειο συνάγει εξ αυτού ότι ο συντελεστής 3 στα 20 είναι πρόσφορος για την αντιμετώπιση της σοβαρότητας της παραβάσεως.

β) Νομική εκτίμηση

1) Συνεργασία και προγενέστερες ενέργειες

41. Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της σοβαρότητας μιας παραβάσεως, η συνεργασία κράτους μέλους με την Επιτροπή, ιδίως κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία, αποτελεί κρίσιμο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη [37].

42. Στις 19 Δεκεμβρίου 2018, το Ηνωμένο Βασίλειο απάντησε στην πρώτη ανακοίνωση της Επιτροπής μετά την έκδοση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17, αναφέροντας τα σχέδιά του προς εξασφάλιση της εκτελέσεως της εν λόγω αποφάσεως. Εντούτοις, δεν ακολούθησε, εν συνεχεία, όσα προέβλεπαν τα εν λόγω σχέδιά του. Με την απάντησή του στην προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής, το Ηνωμένο Βασίλειο εξήγησε ότι η σχετική καθυστέρηση οφειλόταν στις εθνικές εκλογές του Δεκεμβρίου του 2019 και στο γεγονός ότι βρισκόταν εν εξελίξει ευρύτερη διαβούλευση σχετικά με τη χρήση σημανθέντων καυσίμων σε διάφορους τομείς. Μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω διαβουλεύσεως, επρόκειτο να καθορίσει το χρονικό σημείο καταργήσεως του δικαιώματος των χρηστών ιδιωτικών σκαφών αναψυχής να χρησιμοποιούν σημανθέντα καύσιμα για ανεφοδιασμό, λαμβάνοντας περαιτέρω μέτρα αργότερα κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους. Το Ηνωμένο Βασίλειο θέσπισε τη σχετική νομοθεσία τον Ιούλιο του 2020, ωστόσο η πλήρης συμμόρφωση επετεύχθη μόλις τον Οκτώβριο του 2021, γεγονός το οποίο συνιστά εν πολλοίς αδικαιολόγητη απόκλιση από τα σχέδια που είχε αρχικώς γνωστοποιήσει στην Επιτροπή.

43. Ειδικότερα, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν εξήγησε στην Επιτροπή για ποιον λόγο χρειάστηκαν δύο διαβουλεύσεις, μία εκ των οποίων αφορούσε ευρύτερα ζητήματα, για την εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο διότι η εν λόγω εκτέλεση ουδέποτε υπήρξε αντικείμενο διακριτικής ευχέρειας, όπως δέχεται σιωπηρά το ίδιο το Ηνωμένο Βασίλειο με την απάντησή του στην προειδοποιητική επιστολή, όπου επισήμανε ότι σκόπευε να εκτελέσει την απόφαση μετά την ολοκλήρωση της διαβουλεύσεως [38]. Αν σκοπός των εν λόγω διαβουλεύσεων ήταν να ενημερωθούν εκ των προτέρων οι ενδιαφερόμενοι για τα μέτρα που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την εθνική νομοθεσία, τούτο θα μπορούσε να έχει γίνει πολύ νωρίτερα και πολύ αποτελεσματικότερα. Εξάλλου, όπως εξηγεί το σημείο 21 των παρουσών προτάσεων, δεν είμαι πεπεισμένος ότι οι πρακτικές δυσχέρειες τις οποίες συνέχισε να προβάλλει το Ηνωμένο Βασίλειο επί μακρό χρονικό διάστημα απηχούν πραγματική εκ μέρους του αδυναμία συμμορφώσεως.

44. Προκειμένου η συνεργασία να συνιστά ελαφρυντική περίσταση κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, απαιτείται κάτι περισσότερο από την αναμενόμενη αλληλεπίδραση με την Επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό, θα περίμενα να διαπιστώσω την ύπαρξη

[37] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση της 25ης Ιουνίου 2013, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας (C-241/11, EU:C:2013:423, σκέψη 51).

[38] Τουλάχιστον μία προγενέστερη διαβούλευση σχετικά με τη συμμόρφωση προς την οδηγία 2003/96 είχε ολοκληρωθεί τον Αύγουστο του 2007, μετά τη λήξη της παρεκκλίσεως της οποίας ετύγχανε το Ηνωμένο Βασίλειο {βλ. σημείο 7.4 της αιτιολογικής εκθέσεως της Hydrocarbon Oil and Bioblend (Private pleasure flying and private pleasure craft) (Payment of rebate, etc.) Regulations 2008 [κανονιστικής πράξης του 2008 σχετικά με τα ορυκτέλαια υδρογονανθράκων και τα μείγματα βιοκαυσίμων (ιδιωτικές πτήσεις αναψυχής και ιδιωτικά σκάφη αναψυχής) (εφαρμογή μειωμένου συντελεστή κ.λπ.)]}.

γνήσιου πνεύματος συνεργασίας [39], που προκύπτει από τον ενεργό, ειλικρινή και εποικοδομητικό διάλογο με την Επιτροπή και την πραγματική πρόθεση επίτευξης συμμορφώσεως το συντομότερο δυνατό. Για τους λόγους που εκτίθενται στο προηγούμενο σημείο των παρουσών προτάσεων, δεν θεωρώ ότι η συμπεριφορά του Ηνωμένου Βασιλείου έφτασε να πληροί το ως άνω κριτήριο.

45. Μολονότι, κατά το γνωστό γνωμικό, η αρετή είναι από μόνη της αρκετή για την ευδαιμονία, εν προκειμένω η έννομη τάξη της Ένωσης προσφέρει τουλάχιστον κάποιου είδους απτή ανταμοιβή. Το γεγονός ότι ουδέποτε ασκήθηκε στο παρελθόν κατά του Ηνωμένου Βασιλείου προσφυγή δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ αποτελεί αποδεδειγμένη ελαφρυντική περίσταση, η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη, όπως αναγνωρίζεται με το δικόγραφο της προσφυγής [40].

2) Ο επιδιωκόμενος στόχος

46. Η εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3, ΣΕΕ αποτελεί μία από τις ουσιώδεις αποστολές της Ένωσης [41]. Η οδηγία 2003/96 αποσκοπεί στη διευκόλυνση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με τον καθορισμό των κατώτατων επιπέδων φορολογίας για τα περισσότερα ενεργειακά προϊόντα. Με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τη φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ και του φωτιστικού πετρελαίου που δεν έχουν φορολογηθεί με τον πλήρη συντελεστή –όταν τα καύσιμα αυτά χρησιμοποιούνται ως προωθητικό–, η οδηγία 95/60 συμπληρώνει την οδηγία 2003/96. Με τον τρόπο αυτό, η οδηγία 95/60 προάγει την ολοκλήρωση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς [42] καθιστώντας δυνατό τον ταχύ και ευχερή προσδιορισμό του πετρελαίου ντήζελ που δεν φορολογείται με τον πλήρη συντελεστή [43].

47. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η δικαιοσύνη, η νομιμοποίηση και η αποτελεσματικότητα της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαρτώνται από την αλληλεγγύη που επιδεικνύουν όλα τα κράτη μέλη και η οποία εκφράζεται μέσω της πλήρους και ορθής μεταφοράς κάθε σχετικής οδηγίας. Η εκ μέρους κράτους μέλους παράβαση των υποχρεώσεών του που σχετίζονται με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αποτελεί, καταρχήν, σοβαρό ζήτημα. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν, όπως εν προκειμένω, οι οικείες υποχρεώσεις ορίζονται με σαφήνεια στην εφαρμοστέα ρύθμιση.

48. Στα σημεία 33 έως 34 των παρουσών προτάσεων εκτίθενται τα σχετικά επιχειρήματα της Επιτροπής. Ωστόσο, αξίζει να επισημανθεί ότι με τη μελέτη αξιολογήσεως του 2018 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 95/60 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, από την άποψη της εσωτερικής αγοράς, η φορολογική σήμανση έχει περιορισμένη σημασία για την εξάλειψη των εμποδίων στις ενδοενωσιακές συναλλαγές. Η μελέτη αξιολογήσεως του 2018 αναφέρει ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενδοενωσιακού εμπορίου αφορά μη σημανθέντα καύσιμα που τελούν υπό αναστολή των δασμών, γεγονός το οποίο, ως εκ της φύσεώς του, εξαλείφει τα εμπόδια που συνδέονται με το φορολογικό καθεστώς των προϊόντων. Περίπου το 80 % των σημανθέντων καυσίμων χρησιμοποιούνται σε δραστηριότητες που έχουν εγγενώς τοπικό χαρακτήρα, όπως η θέρμανση, η γεωργία, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και οι κατασκευαστικές δραστηριότητες, και ως εκ τούτου δεν εγείρουν ζήτημα νόμιμης χρήσης εντός της Ένωσης [44].

[39] Βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 24ης Ιουνίου 2015, Fresh Del Monte Produce κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά Fresh Del Monte Produce (C-293/13 P και C-294/13 P, EU:C:2015:416, σκέψη 184 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[40] Απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, Επιτροπή κατά Σουηδίας (C-270/11, EU:C:2013:339, σκέψη 55).

[41] Απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-93/17, EU:C:2018:903, σκέψη 122).

[42] Βλ. σκέψη 46 της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17.

[43] Περισσότερες διευκρινίσεις ως προς το νομικό πλαίσιο περιλαμβάνονται στις σκέψεις 2 έως 14 της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17.

[44] Σελίδα 6 της μελέτης αξιολογήσεως του 2018.

Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή δέχθηκε ότι η υπό κρίση διαφορά αφορά μέρος μόνον του 20 % των σημανθέντων καυσίμων που χρησιμοποιούνται σε διασυνοριακές δραστηριότητες. Υπογράμμισε, ωστόσο, ότι σκοπός της οδηγίας 95/60 είναι η εγκαθίδρυση ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου εντός της Ένωσης, το οποίο δεν έχει θέσει σε εφαρμογή το Ηνωμένο Βασίλειο.

49. Η μελέτη αξιολογήσεως του 2018 παρέχει μια χρήσιμη και έγκυρη θεώρηση της λυσιτέλειας της φορολογικής σημάνσεως για την εξάλειψη των εμποδίων του ενδοενωσιακού εμπορίου. Επομένως, το Δικαστήριο μπορεί να τη λάβει υπόψη κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως.

3) Επιπτώσεις επί δημοσίων και ιδιωτικών συμφερόντων

50. Το Ηνωμένο Βασίλειο υποστηρίζει ότι τα περιγραφόμενα στο σημείο 38 των παρουσών προτάσεων μέτρα περιόρισαν τις συνέπειες της μη συμμόρφωσης, καθόσον διασφάλισαν, στο μέτρο του δυνατού, την επιβολή και είσπραξη του ορθού ποσού του φόρου. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το ως άνω στοιχείο δεν ασκεί επιρροή για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, δεδομένου ότι η οδηγία 95/60 επιβάλλει στο Ηνωμένο Βασίλειο την υποχρέωση να μεριμνά ώστε τα σημανθέντα καύσιμα να μη χρησιμοποιούνται για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής.

51. Δεν είμαι πεπεισμένος ότι είναι πρόσφορη εν προκειμένω η προτεινόμενη από την Επιτροπή συσταλτική προσέγγιση. Όπως αναφέρεται στο σημείο 46 των παρουσών προτάσεων, ο σκοπός της οδηγίας 95/60 συμπληρώνει αυτόν της οδηγίας 2003/96. Στο πλαίσιο αυτό, το 2011 η επιτροπή ειδικών φόρων καταναλώσεως επισήμανε ότι όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλουν τη χρήση μη σημανθέντος πετρελαίου ντήζελ και να εφαρμόσουν τον πλήρη συντελεστή για το πετρέλαιο ντήζελ που χρησιμοποιείται ως προωθητικό.

52. Μολονότι τα περιγραφόμενα στο σημείο 38 των παρουσών προτάσεων μέτρα δεν διασφάλισαν τη συμμόρφωση προς την οδηγία 95/60, τούτο δεν αναιρεί το γεγονός ότι ήταν πάντως ικανά να περιορίσουν τη σοβαρότητα της παραβάσεως, λαμβανομένων υπόψη των γενικότερων σκοπών των μέτρων προς τα οποία δεν συμμορφώθηκε το Ηνωμένο Βασίλειο[45]. Η ορθή υλοποίηση και προσήκουσα εφαρμογή των ως άνω μέτρων θα μπορούσε να διασφαλίσει την επιβολή και είσπραξη του ορθού ποσού του φόρου στο Ηνωμένο Βασίλειο.

53. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν παρέσχε πληροφορίες ως προς την αποτελεσματικότητα των μέτρων που εφάρμοσε. Τα εν λόγω μέτρα ενδέχεται να παραβιάστηκαν, δεδομένου ότι η αγορά σημανθέντων καυσίμων στην υψηλότερη τιμή των μη σημανθέντων καυσίμων δεν ήταν παρά ελάχιστα ελκυστική για τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής[46]. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αντιθέτως προς όσα προβλέπει η οδηγία 95/60, οι αρχές δεν μπορούσαν να στηριχθούν σε επιτόπιους ελέγχους προκειμένου να βεβαιωθούν ότι καταβλήθηκε το ορθό ποσό του ειδικού φόρου καταναλώσεως επί των καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής. Αντιθέτως, καλούνταν να ελέγξουν τα παραστατικά αγοράς καυσίμων και τα σχετικά βιβλία συμβάντων, εφόσον υπήρχαν, προκειμένου να εξακριβώσουν αν τα καύσιμα που περιέχονταν στη δεξαμενή καυσίμων ήταν πράγματι εκείνα τα οποία αφορούσε συγκεκριμένο παραστατικό. Θεωρητικά, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου

[45] Βλ., επίσης, σημεία 46 έως 48 των παρουσών προτάσεων.

[46] Το Ηνωμένο Βασίλειο κάνει σχετική μνεία στο πλαίσιο της αναφοράς των εμποδίων που αντιμετώπισε όσον αφορά την εκτέλεση της αποφάσεως (βλ. σύνοψη στο σημείο 13 των παρουσών προτάσεων).

ήταν σε θέση να επαληθεύσουν κάθε αγορά επικοινωνώντας με τον εγγεγραμμένο προμηθευτή καυσίμων που εξέδωσε το οικείο παραστατικό, ωστόσο το Δικαστήριο δεν ενημερώθηκε για τη θέσπιση κάποιου συστήματος που να διευκολύνει τις αρχές των λοιπών κρατών μελών όσον αφορά την επαλήθευση των ως άνω αγορών.

54. Όσον αφορά τις επιπτώσεις επί ιδιωτικών συμφερόντων, κρίσιμο εν προκειμένω είναι το γεγονός ότι, όπως δέχεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής από το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετώπισαν το ενδεχόμενο λήψεως μέτρων καταναγκασμού εις βάρος τους σε άλλα κράτη μέλη, μολονότι συμμορφώθηκαν με τις επιταγές του βρετανικού δικαίου[47]. Η Επιτροπή απέδειξε ότι ορισμένοι βρέθηκαν πράγματι αντιμέτωποι με νομικές κατηγορίες· άλλοι ενδεχομένως αποφάσισαν απλώς να μην εγκαταλείψουν τα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου. Επιπλέον, όσοι επιθυμούσαν να αποφύγουν προβλήματα με τις αρχές άλλων κρατών μελών λόγω της χρήσης σημανθέντων καυσίμων ως προωθητικού για τα ιδιωτικά σκάφη τους αναψυχής είχαν μικρότερη ευχέρεια αποκτήσεως μη σημανθέντων καυσίμων. Τούτο οφείλεται στο γεγονός ότι οι προμηθευτές καυσίμων στους λιμένες και λιμενίσκους του Ηνωμένου Βασιλείου είχαν μικρότερο κίνητρο να τους προμηθεύσουν με μη σημανθέντα καύσιμα, από ό,τι θα είχαν αν το Ηνωμένο Βασίλειο είχε μεταφέρει την οδηγία 95/60 στο εσωτερικό δίκαιο και είχε εκτελέσει την απόφαση στην υπόθεση C-503/17. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να έθιξε επίσης τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής από άλλα κράτη μέλη που θέλησαν ενδεχομένως να ανεφοδιαστούν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

55. Τα μέτρα του 2008 ίσως να κατάφεραν να μετριάσουν κάπως τις επιπτώσεις επί των δημοσίων συμφερόντων στο Ηνωμένο Βασίλειο· ο βαθμός στον οποίο τούτο επετεύχθη εξαρτάται από τον βαθμό τηρήσεως των εν λόγω μέτρων από τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής και τους προμηθευτές καυσίμων. Επιπλέον, τα εν λόγω μέτρα δεν διευκόλυναν ουσιαστικά τον εκ μέρους των αρχών των λοιπών κρατών μελών έλεγχο της καταβολής του ορθού ποσού του φόρου επί των καυσίμων που χρησιμοποιήθηκαν για τον ανεφοδιασμό ιδιωτικών σκαφών αναψυχής προερχόμενων από το Ηνωμένο Βασίλειο. Επομένως, η άμβλυνση των επιπτώσεων της παραβάσεως επί των ιδιωτικών συμφερόντων που εμπλέκονται στη διασυνοριακή μεταφορά ιδιωτικών σκαφών αναψυχής υπήρξε ελάχιστη, αν όχι μηδενική. Κατά συνέπεια, η επιρροή των μέτρων του 2008 και του 2012 προς την κατεύθυνση αμβλύνσεως των επιπτώσεων της παραβάσεως είναι ήσσονος σημασίας για την εκτίμηση της σοβαρότητάς της.

4) Βόρεια Ιρλανδία

56. Η Συμφωνία αποχωρήσεως συνήφθη στις 17 Οκτωβρίου 2019 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2020. Το άρθρο 126 της Συμφωνίας αποχωρήσεως προβλέπει ως ημερομηνία έναρξης της μεταβατικής περιόδου την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω Συμφωνίας και ως ημερομηνία λήξης της την 31η Δεκεμβρίου 2020. Κατά το άρθρο 127, παράγραφος 1, και το άρθρο 131 της εν λόγω Συμφωνίας, το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

57. Η Επιτροπή και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφωνούν ότι, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία, ειδικότερα δε το άρθρο 8, σχετικά με την είσπραξη του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων καταναλώσεως, και το παράρτημα 3 του εν λόγω πρωτοκόλλου, σε συνδυασμό με το άρθρο 185 της Συμφωνίας

[47] Τούτο φαίνεται να οδήγησε στη λήψη μέτρων το 2012. Επομένως, δεν είμαι πεπεισμένος ότι τα εν λόγω μέτρα είχαν πράγματι ως αποτέλεσμα την ουσιαστική άμβλυνση των επιπτώσεων επί των δημοσίων και ιδιωτικών συμφερόντων.

αποχωρήσεως, το Ηνωμένο Βασίλειο όφειλε να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/60 και, κατ' επέκταση, προς την απόφαση στην υπόθεση C-503/17, μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία [48].

58. Το επιχείρημα του Ηνωμένου Βασιλείου ότι αρμόζει η επιβολή χαμηλότερου κατ' αποκοπήν ποσού πάσχει σοβαρό ελάττωμα, συνιστάμενο στον κίνδυνο να ερμηνευθεί δυνητικώς υπό την έννοια ότι παράβαση εκ μέρους «μικρού» κράτους μέλους είναι ως εκ της φύσεώς της λιγότερο σοβαρή από παράβαση εκ μέρους «μεγάλου» κράτους μέλους [49]. Η ως άνω άποψη δεν μπορεί να βρει έρεισμα στη νομολογία του Δικαστηρίου.

59. Εντούτοις, δεν αμφισβητείται ότι το αποτέλεσμα της μη συμμορφώσεως, που εξετάζεται στα σημεία 50 έως 55 των παρουσών προτάσεων, περιορίστηκε κατά το χρονικό διάστημα από τις 31 Δεκεμβρίου 2020 έως την ημερομηνία συμμορφώσεως, σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο, δεδομένου ότι οι σχετικές επιπτώσεις αφορούσαν πλέον μόνο τους χρήστες ιδιωτικών σκαφών αναψυχής στη Βόρεια Ιρλανδία [50]. Επομένως, η γεωγραφική εμβέλεια της μη συμμορφώσεως ήταν πιο περιορισμένη κατά τη διάρκεια της δεύτερης περιόδου σε σύγκριση με την πρώτη.

60. Η συνεκτίμηση του εν λόγω στοιχείου συνάδει τόσο με την ανακοίνωση του 2005 [51] όσο και με τη νομολογία του Δικαστηρίου. Επί παραδείγματι, στην απόφαση Επιτροπή κατά Σλοβενίας, το Δικαστήριο έκρινε, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 260, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, ότι οι πρακτικές συνέπειες της καθυστερημένης μεταφοράς της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ [52], στο σλοβενικό δίκαιο παρέμειναν σχετικά περιορισμένες όσον αφορά τη σλοβενική χρηματοπιστωτική αγορά και τις άλλες χρηματοπιστωτικές αγορές της Ένωσης, καθώς και την προστασία των επενδυτών, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της σλοβενικής χρηματοπιστωτικής αγοράς [53].

61. Περαιτέρω, φρονώ ότι η ως άνω προσέγγιση δεν έρχεται σε αντίθεση με την απόφαση Επιτροπή κατά Ισπανίας [54], η οποία αφορούσε τη μη ανάκτηση παράνομης κρατικής ενισχύσεως. Το Δικαστήριο επισήμανε ότι, λαμβανομένου υπόψη του ύψους των επίμαχων παράνομων ενισχύσεων, του αριθμού των αποδεκτών τους και του πολυτομεακού χαρακτήρα των οικείων καθεστώτων ενισχύσεων, η σοβαρότητα της μη ανακτήσεως της ενισχύσεως από το εν λόγω κράτος μέλος δεν περιοριζόταν από το γεγονός ότι η οικεία παράβαση αφορούσε μόνο μία αυτόνομη κοινότητα και όχι το σύνολο της επικράτειάς του [55]. Το ως άνω συμπέρασμα απορρέει από το γεγονός ότι οι παράνομες κρατικές ενισχύσεις έχουν εξ ορισμού επιπτώσεις στο

[48] Τα αιτήματα της Επιτροπής δεν αφορούν το άρθρο 185 της Συμφωνίας αποχωρήσεως (βλ. σημείο 8 των παρουσών προτάσεων). Εντούτοις, το Ηνωμένο Βασίλειο απάντησε στους ισχυρισμούς της Επιτροπής λαμβάνοντας ως δεδομένο ότι αφορούσαν και χρονικό διάστημα μη συμμορφώσεως προς την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Επιπλέον, δεν διατύπωσε καμία ένσταση αντλούμενη από την αρμοδιότητα ή από ενδεχόμενη ασυμφωνία μεταξύ των αιτημάτων και του περιεχομένου της προσφυγής.

[49] Κατόπιν εφαρμογής των ως άνω επιθέτων στον πληθυσμό των κρατών μελών, προκύπτει ότι πέντε από αυτά έχουν περίπου τον ίδιο ή μικρότερο πληθυσμό από τη Βόρεια Ιρλανδία: η Εσθονία, η Κύπρος, η Λεττονία, το Λουξεμβούργο και η Μάλτα.

[50] Την 1η Ιανουαρίου 2020, η Ιρλανδία συμμορφώθηκε προς την απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (C-504/17, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:832).

[51] Βλ. ανακοίνωση του 2005, σημείο 16.4: «μια παράβαση θα μπορούσε να θεωρηθεί λιγότερο σοβαρή αν δεν αφορά το σύνολο του οικείου κράτους μέλους».

[52] ΕΕ 2014, L 173, σ. 349.

[53] Απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Σλοβενίας (MiFID II) (C-628/18, EU:C:2021:1, σκέψη 80).

[54] Απόφαση της 13ης Μαΐου 2014, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-184/11, EU:C:2014:316).

[55] Απόφαση της 13ης Μαΐου 2014, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-184/11, EU:C:2014:316, σκέψεις 81 και 82).

διακρατικό εμπόριο, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο βρίσκονται οι δικαιούχοι της ενισχύσεως. Για τους λόγους αυτούς, δεν είναι θεμιτή η εξομοίωση των περιστάσεων υπό τις οποίες κρίθηκε η ως άνω υπόθεση με εκείνες της υπό κρίση υποθέσεως που υπομνήσθηκαν στο σημείο 59 των παρουσών προτάσεων.

62. Ως εκ περισσού, πρέπει να προστεθεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υποστηρίζει ότι η εξουσία άμεσης εκτελέσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 εμπίπτει στις αρμοδιότητες που έχουν παραχωρηθεί στη Βόρεια Ιρλανδία. Ακόμη και αν ίσχυε κάτι τέτοιο, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της κεντρικής κυβερνήσεως και των περιφερειακών αρχών σε εσωτερικό επίπεδο δεν ασκεί επιρροή επί της εφαρμογής του άρθρου 260 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι το οικείο κράτος μέλος παραμένει το ίδιο και μόνο υπεύθυνο, έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης [56].

63. Συνολικά, είμαι της γνώμης ότι το γεγονός ότι, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο όφειλε να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/60 και την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 μόνον όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία δικαιολογεί μείωση του συντελεστή σοβαρότητας για το χρονικό διάστημα μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2021 και 30ής Σεπτεμβρίου 2021.

γ) Σφαιρική εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως

64. Λαμβανομένων υπόψη των ελαφρυντικών περιστάσεων που διαπίστωσα ανωτέρω, ήτοι: i) το γεγονός ότι είναι η πρώτη φορά που κινείται διαδικασία κατά του Ηνωμένου Βασιλείου συνεπεία μη συμμορφώσεώς του με απόφαση του Δικαστηρίου· ii) το γεγονός ότι, όπως προκύπτει από τα πορίσματα της μελέτης αξιολογήσεως του 2018, η διατάραξη της υλοποιήσεως των σκοπών της οδηγίας 95/60 είναι περιορισμένη· και iii) τα αποτελέσματα των μέτρων που θέσπισε το Ηνωμένο Βασίλειο το 2008, προτείνω στο Δικαστήριο να καταλήξει σε συντελεστή σοβαρότητας τιμής 8 στα 20 [57].

65. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2021 και της 30ής Σεπτεμβρίου 2021, η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/60 και την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 αφορούσε πλέον μόνο τη Βόρεια Ιρλανδία, προτείνω την περαιτέρω μείωση του συντελεστή σοβαρότητας σε 4 στα 20 για το εν λόγω χρονικό διάστημα.

3. Ειδικός συντελεστής «n»: ικανότητα πληρωμής

α) Επιχειρηματολογία των διαδίκων

66. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο ειδικός συντελεστής «n», υπολογιζόμενος βάσει του ΑΕΠ των κρατών μελών [58] και της θεσμικής τους βαρύτητας, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στον αριθμό εδρών της εθνικής αντιπροσωπείας τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [59], συνιστά κατάλληλο

[56] Απόφαση της 13ης Μαΐου 2014, Επιτροπή κατά Ισπανίας (C-184/11, EU:C:2014:316, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

[57] Βλ. i) σημείο 45, ii) σημεία 48 έως 49 και iii) σημεία 52 έως 55 των παρουσών προτάσεων.

[58] Ανακοίνωση του 2020, τμήμα Ι, τέταρτο εδάφιο.

[59] Ο τύπος υπολογισμού του ειδικού συντελεστή «n», βάσει του αριθμού εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αναγράφεται στην υποσημείωση 12 της ανακοινώσεως του 2019.

πολλαπλασιαστικό συντελεστή, διότι εξασφαλίζει ότι το κατ' αποκοπήν ποσό θα είναι ικανό να λειτουργήσει ως αποτρεπτικός παράγοντας, είναι ανάλογο προς την ικανότητα πληρωμής των κρατών μελών και συνάδει με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

67. Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται ότι ο προτεινόμενος από την Επιτροπή ειδικός συντελεστής «n» ύψους 3,41 είναι υπερβολικά υψηλός. Επιπλέον, δεδομένου ότι το 2020 αντιμετώπισε σημαντικές οικονομικές δυσχέρειες, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα πιο πρόσφατα στοιχεία του ΑΕΠ και όχι τα αντίστοιχα στοιχεία τα οποία αφορούν το ΑΕΠ του 2018 και μνημονεύονται στο δικόγραφο της προσφυγής. Υπογραμμίζει επίσης ότι, από 1ης Φεβρουαρίου 2020, δεν διαθέτει πλέον έδρες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, επομένως το στοιχείο αυτό δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη για τους σκοπούς του ειδικού συντελεστή «n».

68. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν διαθέτει πλέον έδρες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Παρατηρεί ότι, στον τύπο του ειδικού συντελεστή «n» που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των οικονομικών κυρώσεων που πρέπει να επιβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το στοιχείο του υπολογισμού που αφορά τον αριθμό εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αντικαταστάθηκε από σταθερό αριθμητικό συντελεστή 2,8. Ο εν λόγω συντελεστής αντιστοιχεί στο μερίδιο των εδρών που είχαν κατανεμηθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2018 σε σχέση με τον μέσο όρο της Ένωσης, οπότε προκύπτει ειδικός συντελεστής «n» 3,7[60]. Τα παραπάνω διαψεύδουν τον ισχυρισμό του Ηνωμένου Βασιλείου ότι η Επιτροπή πρότεινε υπερβολικά υψηλό ειδικό συντελεστή «n» στην υπό κρίση υπόθεση.

69. Το Ηνωμένο Βασίλειο επαναλαμβάνει ότι, από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η υποχρέωσή του εκτελέσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17 αφορούσε μόνο τη Βόρεια Ιρλανδία. Σύμφωνα με προσφάτως δημοσιευθέντα στοιχεία, το 2020 η Βόρεια Ιρλανδία αντιπροσώπευε το 2,25 % του ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου, γεγονός το οποίο θα έπρεπε να αντικατοπτρίζει ο ειδικός συντελεστής «n».

70. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Ηνωμένο Βασίλειο υπογράμμισε ότι η έκταση των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει του δικαίου της Ένωσης έχει περιοριστεί κατά πολύ κατόπιν της αποχωρήσεώς του από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως εκ τούτου, το Ηνωμένο Βασίλειο βρίσκεται σε διαφορετική θέση σε σχέση με τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη αποτροπής, και ως εκ τούτου δικαιολογείται συναφώς διαφορετική μεταχείρισή του. Δεδομένου ότι η ανάγκη αποτροπής είναι πιο περιορισμένη, μπορεί να ικανοποιηθεί κάλλιστα με την επιβολή χαμηλότερου κατ' αποκοπήν ποσού. Η Επιτροπή διαφωνεί με την ως άνω επιχειρηματολογία.

β) Νομική εκτίμηση

71. Κατά πάγια νομολογία, κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπήν ποσού, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πρόσφατα στοιχεία του ΑΕΠ[61]. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου διευκρίνισε ότι το ονομαστικό ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου για το έτος 2020, όπως δημοσιεύθηκε από την Office for National Statistics (βρετανική εθνική στατιστική υπηρεσία) στο Blue Book 2021 (έγγραφο καταγραφής ετήσιων εθνικών

[60] Τμήμα IV της ανακοινώσεως της Επιτροπής – Προσαρμογή του υπολογισμού των κατ' αποκοπή ποσών και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή σε διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου (ΕΕ 2021, C 129, σ. 1).

[61] Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-584/14, EU:C:2016:636, σκέψη 81), της 22ας Φεβρουαρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-328/16, EU:C:2018:98, σκέψη 101), και της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Οδηγία σχετικά με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα – Ποινικό δίκαιο) (C-658/19, EU:C:2021:138, σκέψη 83).

λογαριασμών), ανερχόταν σε 2 156 073 εκατομμύρια. Εξ όσων αντιλαμβάνομαι, το ποσό αυτό εκφράζεται σε λίρες στερλίνες (GBP). Με βάση τη μέση συναλλαγματική ισοτιμία 1,1248 GBP προς ευρώ για το 2020, το ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου για το έτος 2020 ανήλθε σε 2 425 151 εκατομμύρια ευρώ.

72. Οι μετέχοντες στη διαδικασία δεν αμφισβητούν ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ανέλαβε υποχρεώσεις δυνάμει της Συμφωνίας αποχωρήσεως, μέρος της οποίας αποτελεί το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία. Μεταξύ των εν λόγω υποχρεώσεων περιλαμβάνεται η συμμόρφωση προς την οδηγία 95/60 και η εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17. Σκοπός της επιβολής κατ' αποκοπήν ποσού είναι η κύρωση παρελθούσας και η αποτροπή μελλοντικής μη συμμορφώσεως. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε συμμορφωθεί με την απόφαση κατά την ημερομηνία αξιολογήσεως και το Ηνωμένο Βασίλειο –και όχι η Βόρεια Ιρλανδία– είναι, καταρχήν, αρμόδιο να διασφαλίσει ότι τούτο δεν θα επαναληφθεί[62]. Επομένως, θα ήταν απρόσφορο να ληφθεί υπόψη το ΑΕΠ της Βόρειας Ιρλανδίας, αντί του συνολικού ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου, όσον αφορά ενδεχόμενη μη συμμόρφωση μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

73. Ο ισχυρισμός του Ηνωμένου Βασιλείου περί της ανάγκης μειώσεως του κατ' αποκοπήν ποσού ώστε αυτό να απηχεί την περιορισμένη έκταση των υποχρεώσεων που υπέχει το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του δικαίου της Ένωσης κατόπιν της αποχωρήσεώς του από αυτήν στερείται λογικής. Θα ήταν πειστικό μόνον αν το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε πλέον καμία υποχρέωση έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω. Μετά την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει πλέον το κίνητρο που είχε ως κράτος μέλος να συμβάλλει στη διατήρηση της ακεραιότητας και της νομιμοποίησης της Ένωσης και να δρα αλληλέγγυα με τα κράτη μέλη της συμμορφούμενο προς όλες τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του δικαίου της Ένωσης. Οι σκέψεις αυτές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι, εν πάση περιπτώσει, το κατ' αποκοπήν ποσό πρέπει μάλλον να αυξηθεί, παρά να μειωθεί, προκειμένου να εξασφαλίζεται η λειτουργία του ως αποτρεπτικού παράγοντα. Επομένως, μολονότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν βρίσκεται στην ίδια θέση με τα κράτη μέλη κατόπιν της αποχωρήσεώς του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εντούτοις το γεγονός αυτό δεν μειώνει, κατά τη γνώμη μου, τη σημασία της αποτρεπτικής διαστάσεως κατά τον υπολογισμό ενός κατ' αποκοπήν ποσού. Εν πάση περιπτώσει, πρόκειται για στοιχείο το οποίο συνηγορεί υπέρ της εφαρμογής από το Δικαστήριο αυστηρότερης προσεγγίσεως όσον αφορά τον υπολογισμό κατ' αποκοπήν ποσού, κατά περίπτωση.

74. Στα σημεία 56 έως 63 των παρουσών προτάσεων, προτείνω να ληφθεί υπόψη, ως ελαφρυντική περίσταση για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, το γεγονός ότι, από 1ης Ιανουαρίου 2021, η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου να συμμορφωθεί προς την οδηγία 95/60 και την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 αφορούσε πλέον μόνο τη Βόρεια Ιρλανδία[63]. Η λήψη υπόψη, αναφορικά με το ίδιο διάστημα, του ΑΕΠ της Βόρειας Ιρλανδίας και όχι του Ηνωμένου Βασιλείου θα είχε ως αδικαιολόγητη συνέπεια τη διπλή συνεκτίμηση του εν λόγω στοιχείου ως ελαφρυντικής περιστάσεως.

75. Το Δικαστήριο επιβεβαίωσε επίσης προσφάτως ότι το ΑΕΠ αποτελεί το κυρίαρχο στοιχείο για την εκτίμηση της ικανότητας πληρωμής και ότι, όσον αφορά τον καθορισμό αρκούντως αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων, δεν χρειάζεται να λαμβάνεται υπόψη η θεσμική

[62] Πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία, άρθρο 12, παράγραφος 1.

[63] Βλ. σημεία 59 έως 63 των παρουσών προτάσεων.

βαρύτητα κράτους μέλους όπως εκφράζεται βάσει του αριθμού ψήφων των αντιπροσώπων του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [64]. Δεν βλέπω κανένα λόγο για τον οποίο η λύση αυτή δεν θα πρέπει να εφαρμοστεί εν προκειμένω.

4. Διάρκεια

76. Τα επιχειρήματα των διαδίκων ως προς τη διάρκεια αφορούν κυρίως την επιβολή ημερήσιας (ή περιοδικής) χρηματικής ποινής για κάθε χρονικό διάστημα καθυστέρησης μετά την έκδοση της αποφάσεως επί της υπό κρίση προσφυγής. Εφόσον το Ηνωμένο Βασίλειο συμμορφώθηκε προς την απόφαση στην υπόθεση C-503/17 όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία την 1η Οκτωβρίου 2021 και δεν ήταν πλέον υποχρεωμένο να συμμορφωθεί όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Επιτροπή δεν εμμένει στο ως άνω αίτημα. Επομένως, δεν θα εξετάσω τα σχετικά επιχειρήματα.

77. Αρκεί η διαπίστωση ότι, σύμφωνα με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής, η διάρκεια της παραβάσεως αποτελεί αντικειμενική παράμετρο για τον υπολογισμό του κατ' αποκοπήν ποσού. Το ημερήσιο κατ' αποκοπήν ποσό πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό ημερών που μεσολάβησαν από τις 17 Οκτωβρίου 2018, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021, τελευταία ημέρα μη συμμορφώσεως. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να εφαρμοστεί εν προκειμένω λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, αν το Δικαστήριο υιοθετήσει όσα προτείνω στα σημεία 64 και 65 των παρουσών προτάσεων, το ημερήσιο κατ' αποκοπήν ποσό για το χρονικό διάστημα από τις 17 Οκτωβρίου 2018 (ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως στην υπόθεση C-503/17) έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 (λήξη της μεταβατικής περιόδου) θα είναι υψηλότερο από το ημερήσιο κατ' αποκοπήν ποσό για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 (πρώτη ημέρα μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου) έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 (τελευταία ημέρα μη συμμορφώσεως με την απόφαση στην υπόθεση C-503/17).

5. Εκτίμηση και υπολογισμός του κατ' αποκοπήν ποσού

78. Με την νομολογία του, το Δικαστήριο, κατά την άσκηση της απόλυτης εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει όσον αφορά την επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού, δεν παρέχει ιδιαίτερες λεπτομέρειες όσον αφορά τον υπολογισμό ή τη στάθμιση των διαφόρων παραγόντων που λαμβάνει υπόψη. Κατά τη γνώμη μου, είναι χρήσιμο, για λόγους διαφάνειας, να συμπεριλάβω στις παρούσες προτάσεις τον υπολογισμό που προκύπτει από την εκτίμηση στην οποία προτείνω να προβεί το Δικαστήριο, ήτοι:

– για το χρονικό διάστημα από τις 17 Οκτωβρίου 2018 μέχρι και τις 31 Δεκεμβρίου 2020, όπου: i) ο συντελεστής σοβαρότητας είναι οκτώ· και ii) ο ειδικός συντελεστής «n» είναι η τετραγωνική

[64] Απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο) (C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψεις 114 έως 117), καθώς και λεπτομερής εξέταση του ειδικού συντελεστή «n» στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα G. Pitruzzella στην υπόθεση Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο) (C-51/20, EU:C:2021:534). Βλ., επίσης, απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας (C-93/17, EU:C:2018:903, σκέψεις 139 και 142).

ρίζα του δείκτη ΑΕΠ[65] (ήτοι το ονομαστικό ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2020 διαιρούμενο διά του μέσου ΑΕΠ των 27 κρατών μελών το 2020[66]):

((1 052 × 8) × 2,2) × 807 ημέρες = 14 941 766 ευρώ·

– για το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2021 μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου 2021, όπου: i) ο συντελεστής σοβαρότητας είναι τέσσερα· και ii) ο ειδικός συντελεστής «n» είναι ο προαναφερθείς:

((1 052 × 4) × 2,2) × 273 ημέρες = 2 527 324 ευρώ.

79. Το προκύπτον κατά τα ανωτέρω ποσό ανέρχεται συνολικά σε 17 469 090 ευρώ, ποσό το οποίο το Δικαστήριο θα μπορούσε να στρογγυλοποιήσει στα 17 εκατομμύρια ευρώ.

V. Επί των δικαστικών εξόδων

80. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

81. Η Επιτροπή ζήτησε απόφανση επί των δικαστικών εξόδων. Λαμβανομένης υπόψη της παραβάσεως εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, μολονότι τα αιτήματα της Επιτροπής δεν τελεσφόρησαν στο μέτρο που η προσφυγή της απέβλεπε στην επιβολή υψηλότερου κατ' αποκοπήν ποσού.

VI. Πρόταση

82. Προτείνω στο Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 127, 131 και 185 της Συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, καθόσον δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2018, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (C-503/17, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:831)·

– να υποχρεώσει το Ηνωμένο Βασίλειο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 127, 131 και 185 της Συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 17 εκατομμυρίων ευρώ·

[65] Από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν προκύπτει σαφώς αν το στοιχείο του ΑΕΠ που πρέπει να ληφθεί υπόψη ως προέχων παράγοντας είναι μόνον ο δείκτης ΑΕΠ ή η τετραγωνική ρίζα του δείκτη ΑΕΠ. Η τελευταία αυτή προσέγγιση συνάδει με τις ανακοινώσεις της Επιτροπής και έχει ως αποτέλεσμα την άμβλυνση των διαφορών μεταξύ των κατ' αποκοπήν ποσών που ενδέχεται να επιβληθούν στα κράτη μέλη. Ο δείκτης ΑΕΠ για το Ηνωμένο Βασίλειο είναι 4,9· εάν εφαρμοστεί ο εν λόγω δείκτης αντί της τετραγωνικής ρίζας του δείκτη ΑΕΠ (2,2), προκύπτει συνολικό κατ' αποκοπήν ποσό 39 εκατομμυρίων ευρώ.

[66] Σύμφωνα με τα δημοσιευθέντα στοιχεία της Eurostat, το ΑΕΠ των 27 κρατών μελών για το έτος 2020 ανερχόταν σε 13 450 460 εκατομμύρια ευρώ.

– να καταδικάσει το Ηνωμένο Βασίλειο στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας.